

KNJIŽNICA
IVANA TAVČARJA
SKOFJA LOKA

JELOVICA

OBET ZA LEP IZVOZ MONTAŽNIH HIŠ

BO SOVJETSKA ZVEZA NOV TRG ?

Jelovica se kar precej mesecev trudi za povečanje svojega izvoza. Kot je znano, je lani uspela podpisati (skupaj z Gradisom) izvoz montažnih hiš v ZDA, precej objektov pa je bilo prodanih tudi v Avstrijo. Ker je ob tem nekoliko zastal izvoz montažnih objektov v ZR Nemčijo, seveda z doseženim nikakor niso mogli biti docela zadovoljni. Zato je seveda stalno prisotna težnja po novih tržiščih in po povečevanju izvoza. Med tiste trge, ki v zadnjem času največ obetajo, je tudi Sovjetska zveza.

Strahovit potres v Armeniji je seveda kot veste pustil brez strehe nad glavo blizu 500.000 Armencev. Zanje bo morala Sovjetska zveza v letošnjem letu zgraditi 100.000 stanovanj. Ker je to za njihovo gradbeništvo le prevelik zalogaj, se v tem trenutku pogovarjajo s številnimi podjetji v tujini o pomoči pri tej gradnji. Tako je prišlo do prvih razgovorov tudi z Jelovico.

V SZ je 24 ministrstev, vsako ministrstvo pa mora poskrbeti za izgradnjo več sto hiš. Z Jelovico so se pogovarjali predstavniki 4 ministrstev ki bi kupila po več sto hiš, v zameno pa bi dali ustrezno sovjetsko blago, tisto pač, ki ga ima določeno ministrstvo. Za vse hiše, ki jih bodo kupili, velja, da morajo biti zgrajene „na ključ“ in seveda v tem letu.

V pogovorih, ki naj bi bili končani v drugi četrtini leta, je bilo govora o 500 hišah (štirje tipi). Že sedaj je treba povedati, da je to prevelika količina za Jelovico in Gradis (tudi ta posel naj bi delali skupaj), saj je skupna proizvodnja, ki je mogoča brez problemov, le 30 hiš mesečno. Drug problem pa je cena. Jelovica stoji na stališču, da bo za vsako hišo, ki jo bo prodala, morala dobiti toliko kot bi doma ali pa celo več. Velik posel, ko bo verjetno ta v Sovjetski zvezi, bi namreč kaj hitro pomenil tudi velike težave v poslovanju, če cene ne bi bile ekonomske. Torej nekaj časa

velja še počakati, potem pa se bo videlo, kaj bo iz obetov. Med obiskom v Sovjetski zvezi pa je bila tudi vrsta razgovorov o tem, kako tam postaviti nekaj tovarn. Tehnologija in proizvodnja, ki jo ima Jelovica, je seveda še kako zanimiva za Sovjetsko zvezo oziroma za njihove tovarne, ki so s perestrojko dobile veliko več samo-

stojnosti in so pač same zadovoljene za svoj bodoči razvoj. Jelovica je tudi o tem posredovala vse cene in pogoje, pri tem pa je seveda jasno, da tehnološke izgradnje tovarn Jelovica ne bo mogla nuditi v celoti; saj za to ni usposobljena. Seveda pa bo vključena ustrezna inženirinska organizacija, ki je za to usposobljena, Jelovica pa bi pač dala svoje strokovnjake za te stvari.

O tem, kaj o „bodočem“ poslu s Sovjetsko zvezo meni glavni direktor Matjaž Čepin, je dal naslednji odgovor:

„Predvsem moramo še nekoliko počakati na to, kako bodo na naše ponudbe odgovorili iz Sovjetske zveze. Ker jih roki za gradnjo zelo priganjajo, sem optimist, da bodo odgovori znani kaj kmalu. Že sedaj pa moram reči, da bomo pri podpisovanju pogodb, če bo do njih prišlo, zelo pazili na njihovo gospodarnost. Zavedam se tudi, da za nas izdelava hiš ne bo težava, pač pa bo težava pri finalizaciji. Zato je pač vse skupaj potrebno še toliko

GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA JELOVICA
LESNA INDUSTRIJA
SKOFJA LOKA

LETO XVIII ST. 1
FEBRUAR 1989

IZ VSEBINE:

- Novosti na področju gradenj
- Prodaja pod planom
- Predstavitel novega zdravnika
- Občni zbor gasilcev
- Letni volilni sestanek sindikata
- Analiza poškodb pri delu
- Pisma naših vojakov

Da ne bo „kovačeva kobilica vselej bosa“, je Jelovica poskrbela za gradnjo lepega montažnega objekta za glavno poslovno stavbo. Nad delavnico, v kateri so vzdrževalci in skladišče rezervnih delov, je namreč že povsem postavljen (ne pa še finaliziran) mansardni montažni objekt, dolg 40 in širok 10 metrov. V njem bodo pisarne za računovodstvo, ki je sedaj na obratu montažnih objektov in še za nekatere druge strokovne službe. Jelovica bo tako dvojno pridobila. Objekt bo lahko kot vzorec za tovrstno gradnjo (nadgradnjo), hkrati pa bo rešen problem dislociranosti nekaterih služb, ki pač sodijo v bližino ostalih služb skupnih potreb. (j. č., foto: p. mravlja)

bolj premisliti. Med projekti, ki smo jih ponudili, so tudi hiše, kakršne smo delali v Italiji in torej ne bi smele biti preveč zahtevne za delo, saj tehnologijo izdelave in postavljanja večina naših delavcev dobro pozna. Moram povedati, da so med ponudbami za našo tehnologijo bili na razgovorih zelo konkretni iz Saranska (Mordovija) na drugi strani Urala, kjer bi radi postavili tovarno za proizvodnjo 1000 hiš na leto v dveh izmenah. Tudi v Moskvi bi radi postavili tovarno za 300.000 m² montažnih objektov. Seveda pa vemo tudi to, da se v tem primeru ne bodo odločali za celoten nakup samo naših strojev, temveč bo potrebno vključiti tudi njihove tovarne strojev, kar pomeni, da jih bo potrebno „naučiti“ izdelave lesnih strojev. Dodam naj še, da se o vsem tem pogovarjamo skupaj s Slovenijalesovim predstavništvom v Moskvi.”

j. č.

LE NEKATERE POSLOVALNICE IZPOLNILE LETNI NAČRT

O uspešnosti Jelovice v preteklem letu bo najbolje povedal zaključni račun. Ta pa je kot vselej objavljen konec februarja. Zato bo na tovrstno oceno pač treba še malo počakati. Kljub temu pa so nekateri rezultati o lanskoletnem poslovanju že znani. Predvsem tisti o prodaji v naših poslovalnicah. Prav te bi radi nekoliko поблиže predstavili in jih tudi komentirali.

Začnemo lahko predvsem z ugotovitvijo, da je večina poslovalnic bila pod letnim načrtom. Le redke so ga izpolnile. Kaj je temu vzrok, bo povedala posebna analiza, ki jo bomo morali narediti in ki bo zagotovo morala prinesiti tudi nekatere ukrepe, da se nam to ne bi zgodilo tudi letos. Nekaj pa je že sedaj res. V letu 1988 je bil na področju prodaje opazen močan vpliv ekonomske politike, ki jo je „uspešno“ izvajala naša vlada. Tako je bil po mesečni dinamiki najuspešnejši mesec maj (vsi so vedeli za odmrznitev cen). Na splošno pa je bila prva polovica tega leta prodajno uspešnejša kot druga polovica. Sicer pa najprej pogledimo, kakšni so bili prodajni rezultati po posameznih področjih:

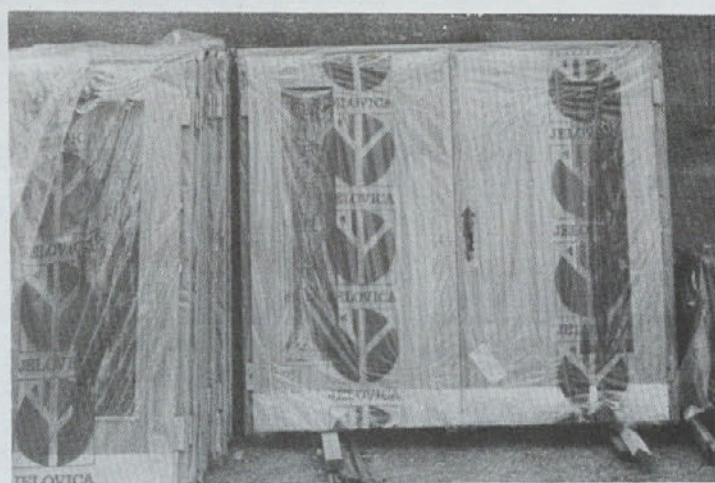
To seveda pomeni, da se domače tržišče vse bolj zapira, temu pa je vzrok predvsem manjša kupna moč in kriza, o kateri lahko govorimo, resnično kaže svoje zobe v vsej veličini. Prav ta dva podatka o domači in tuji prodaji pa nam narekujejo odločitve za to leto. Ali se z vsemi silami in energijo osredotočiti na domače tržišče ali pa ta izpad, ki bo tudi letos na domačem trgu, nadomestiti z izvozom in torej na tem področju narediti kar se da največ? Odgovor zopet ni enostaven, predvsem pa je odvisen v veliki meri od ukrepov naše nove vlade. Jelovica bo pač morala reagirati tako, da bo imela svoje delo pač boljše vrednoteno. Pri tem pa ni važno, ali se bo to zgodilo na domačem ali na tujem trgu.

Doseganje plana prodaje v obdobju 1. 1. – 31. 12. 1988 v 000 din:

	Plan	Realizacija	% dos.
1. lastna trgovska mreža	75.766.948	66.408.320	88
a. maloprodaja	70.657.223	62.971.903	89
b. posredna prodaja	5.109.725	3.436.417	67
2. prodaja domači trg	8.495.322	6.461.744	76
a. montažni objekti	4.260.998	3.662.896	86
ind. stan. hiše	3.283.369	2.444.564	74
objekti	977.629	1.160.255	119
montažne stene		58.077	
b. SP z montažo	1.539.517	710.542	46
c. storitve	1.665.410	1.291.190	78
d. ostalo	1.029.397	747.972	73
3. prodaja izvoz	9.494.825	9.784.039	103
a. montažni objekti	4.792.651	4.559.166	95
ZDA	547.411	3.573.793	653
ZRN	4.245.240	447.033	11
Avstrija		538.340	
b. stavbno pohištvo	4.702.174	5.224.873	111
vratna krila	3.003.812	3.429.964	114
elementi ROTO	1.006.859	1.003.322	100
ostala prodaja	691.503	701.587	114
Delovna organizacija	93.757.095	82.654.103	88

Načrtovana prodaja je bila torej dosežena s komaj 88 % od načrtovane. Pri tem je treba povedati, da je bil načrt uresničen le na področju izvoza.

Šele ko bo naša gospodarska politika stabilna in dolgoročna, šele takrat se bo moč tako obnašati tudi v podjetjih. Pri prodajnih rezultatih je

zanimivo videti tudi, kako je bilo s prodajo v naših poslovalnicah. V njih je Jelovica prodala 80,34 % svojih izdelkov. Naših 29 prodajnih mest – 22 poslovalnic in 7 predstavništev – je nedvomno ena najpomembnejših dejavnosti Jelovice, saj si je kaj lahko predstavljati, kaj bi se zgodilo, da bi morala naša tovarna prodajati samo preko drugih trgovin. Dosežen dohodek bi bil v tem primeru še precej nižji (popusti, rabati, sofinanciranje reklame, prispevanje k stroškom in podobno).

Podrobnejši pregled uspešnosti posameznih poslovalnic je razviden iz tabele „Celotna prodaja januar–december“. Iz nje je lepo razvidna uspešnost posamezne poslovalnice.

Kot rečeno, bo te rezultate potrebno še detaljno obdelati, analizirati in zagotovo sprejeti

tudi ustrezne ukrepe za boljše rezultate v tem letu. Že sedaj je videti, da je daleč najuspešnejša poslovalnica v Škofji Loki, kjer so tudi na zaposlenega dosegli največji učinek. Seveda je treba dodati, da je pač reklamiranje izdelkov za marsikaterega kupca hkrati tudi obvestilo, naj pride po ta izdelek v tovarno in zato kupci podzvestno mislijo, da je najceneje in največ izbire prav v Škofji Loki.

Po drugi strani pa je zanimivo, da imajo slabe rezultate poslovalnice ob morju, pri čemer je Pula izjema. Da bi tam manj gradili in ob dejstvu, da je turističnega dinarja tam največ, ne verjamemo. Torej bo potrebno vzroke še poiskati. Sicer pa o vsem tem morada drugič.

B. Hafner, J. Č.

Celotna prodaja januar–december 1988

Št.	Poslovalnica	Real. prodaja	%	Št. zap.
640	Škofja Loka	11.507.939	143	14.0
650	Zagreb	2.378.342	56	7.0
651	Nova Gradiška	1.888.696	101	4.0
652	Osijek	3.951.457	86	8.5
653	Pula	3.324.549	90	7.0
654	Crikvenica	1.286.851	78	5.0
655	Zadar	1.130.433	102	5.0
656	Šibenik	744.952	89	3.0
657	Split	1.605.759	91	5.0
660	Sarajevo	4.389.330	65	10.0
661	Banja Luka	2.253.683	78	5.0
662	Čapljina	1.169.302	86	3.0
670	Stara Pazova	5.587.351	66	15.0
671	Valjevo	3.238.877	85	8.5
672	Kragujevac	6.840.821	103	16.5
673	Niš	2.906.255	73	7.5
674	Zaječar	2.504.068	111	7.0
675	Peć	2.581.279	126	10.0
676	Dečane	1.348.454	93	3.0
677	Priština	1.585.480	79	6.0
680	Skopje	2.810.257	66	7.5
690	Bar	1.374.185	65	6.0
	SKUPAJ	66.408.320	88	163.5

PONUDBA POVPRASE- VANJE

Zanimivo je videti včasih podatke o proizvodnji. Predvsem kažejo na to, da se Jelovica vse prepočasi prilagaja na zahteve tržišča. Tako je v preteklem obdobju stalno primanjkovalo izdelkov iz programa Jelobor in v začetku leta tudi Termotona. Povpraševanje je bilo večje od ponudbe. Tudi gibljivih polken on takojimovanih fiksnih polken je bilo manj, kot je bilo kupcev, predvsem pa je bilo narejenih manj kot v letu dni prej. Pač pa se je povečala proizvodnja vhodnih vrat, saj je bil dosežen

lep izvoz na Madžarsko, seveda pa se je potem to poznalo na tem obratu pri proizvodnji garažnih vrat, saj je bila nižja za 23,2 %. Pri tematiki ponudba-povpraševanje pa je treba pogledati tudi rezultate montažnih objektov. Zaradi izvoza in večjega domačega povpraševanja se je proizvodnja v primerjavi s preteklim letom na vseh področjih kar precej povečala. Kako torej reagirati optimalno na to tpčko ponudba-povpraševanje. O tem pa tisti, ki za to morajo skrbeti po službeni dolžnosti.

j. č.

Jelovico je konec januarja obiskala delegacija gospodarstvenikov iz Sovjetske zveze — točneje iz Sibirske oblasti Tjumen. Zanima jih tehnologija izdelave hiš in stavbnega pohištva, pa seveda tudi ostalega pohištva. So zagotovo eni resnih kupcev, saj je njihova dolgoletna zaprtost pač prinesla svoje. Rusi sedaj hitijo zamuditi zamujeno. Kakšni partnerji pa so ti Sovjeti, pa pove samo en podatek. Jelovica na leto predela okrog 25.000 m³ hlodovine, v tjumenski oblasti pa ne leto posekajo (in nekaj tudi predelajo) več kot 20 milijonov m³ hlodovine. Sedaj pa si predstavljajte proizvodnjo. (j.č.)

SEJA DS JELOVICE

ZANIMIVA SEJA

Goran Križnar bo po sklepu DE Jelovica dobil enosobno stanovanje, ki ga je izpraznil Milan Blažir. Zanj je dala garancijo za soudeležbo tudi DO Sava, zato je dobil prednost pred Jadranko Stojković.

Zanimiva je bila prošnja Ivana Šipoša. Za tri mesece je želel dobiti brezplačni dopust, da bi šel na začasno delo v ZR Nemčijo. Po 125. členu pravilnika pa to ni mogoče. Odobrili so mu le enomesečni brezplačni dopust, če pa bo izostal več, mu bo po pravilniku prenehalo delovno razmerje.

Delavci poslovalnice v Baru so kot vzrok svojih slabih rezultatov navedli pošiljanje pohištva, ki ga niso naročili in ga potem ne morejo prodati. O tem je stekla razprava, v kateri je bilo povedano, da se pač kamion mora napolniti, če gre na tako dolgo pot, drugače pa je tudi res, da Jelovica prven-

stveno oskrbuje z naročenim blagom le tiste poslovalnice, ki dosegajo dobre rezultate. Bar ni med njimi, saj je po skoraj vseh pokazateljih čisto na repu. Kljub temu pa bo njihova pripomba obravnavana na eni izmed prihodnjih sej, ko bo o tej problematiki poročal vodja tržnega področja.

V Bovcu bo iz sredstev za nerazvita področja kupljeno stanovanje. Delavski svet je sklenil, naj se za ta apartma z dodatnim vlaganjem kupi tudi oprema.

Na predlog vodje obrata bo na obratu notranjih vrat po potrebi tudi nadurno delo, da se bo lahko izpolnilo izvozne zahteve. Delavski svet se je s tem strinjal, kot tudi za nadurno delo v proizvodnji polken v Kranju, le s to pripombo, da je tu nadurno delo potrebno povezati z izpolnjevanjem obveznosti v proizvodnji na obratu Predvor.

POSLOVALNICA BAR

NIMAJO VSE POSLO- VALNICE ENAKIH PO- GOJEV

V prejšnji — novoletni — številki smo vam že predstavili mnenje nekaterih vodij poslovalnic o prodaji v preteklem letu in o tem, kako bo letos. Ker je poslovalnic 22 in ker vseh mnenj ne moremo objaviti, saj bi bilo v tem primeru premalo prostora, smo se odločili, da bomo o tej problematiki v vsaki številki spregovorili vsaj o eni poslovalnici ali predstavništvu. Tokrat nam je svoje razmišljanje poslal vodja poslovalnice Bar, Veselin Jovičević.

„Kratek osvrt na rad poslovalnice Bar u 1988. godini ukazuje na to da je prodaja stolarije znatno ispod očekivanja te da time nije ni plan prodaje ispunjen. Očito se primjećuje pad životnog standarda, a zapažena je i sve manja individualna gradnja.

No i pored toga poslovnica je mogla pokazati veće rezultate da je bila pravovremeno opskrbljivana asortimanom tražene stolarije. Treba shvatiti da se zaposleni u poslovnica

Jelovice vrlo neprijatno osjećaju ako zastupaju proizvodnju radnu organizaciju, a u ime iste nemogu kupcu da ponude proizvodni program niti pak da daju određenu garanciju za rok isporuke. Ovi i slični problemi su teme o kojima se redovno raspravlja na sastancima vodja poslovnica, pa se i očekuju bolji rezultati u unutrašnjoj organizaciji Jelovice. Šta u narednoj 1989. godini? To je pitanje koje se postavlja krajem svake protekle godine,

Veselin Jovičević, vodja poslovne enote Bar

na koje se dobijaju odgovori i obećanja o ispravnom radu pogotovu kod usvajanja plana proizvodnje i prodaje.

To pitanje nesmiye ostati na

obećanjima. Mora se jedanput početi sa nagradjivanjem prema radu, ali uz obaveznu korekturu proizvodnje prema zahtjevima tržišta tj. zahtjevima poslovnica. Samo tada se može poslovnica „kaznjavati“ ličnim dohodkom za neispunjavanje obaveza prema planom zacrtanoj prodaji.

Svi se skupa nadamo boljim uslovima privredjivanja, boljoj organizovanosti u Jelovici, boljoj angažovanosti zaposlenih u poslovnicama, a time ćemo valjda postići i bolje rezultate.

RAZVOJNE AKTIVNOSTI V LETU 1989

Z NOVOGRADNJAMI POČASI ZAKLJUČUJEMO

Na začetku novega poslovnega leta je seveda zanimivo izvedeti, kaj bo novega na področju naložb, tehnologije in drugega, kar je seveda pomembno za boljše in lažje delo delavcev. Nenazadnje pa so vse te dejavnosti tudi znak tega, ali je tovarna dobro stoječa ali ne. Zato smo seveda povprašali o vsem tem najbolj odgovorno osebo – vodjo razvojnega področja inž. Janeza Malovrha.

Janez ing. Malovrh, vodja razvojnega področja

„Naše področje delovanja zajema štiri smeri: investicije, razvoj izdelkov, laboratorij in energetiko. Tako nekako bi lahko opredelili tudi posamezne oddelke, ki po svojih delovnih dolžnostih skrbijo za svoje dejavnosti. Za boljše razumevanje in pregled, kaj naj bi se zgodilo v tem letu, bi kazalo pogledati kar po vrsti.

INVESTICIJE

Lani smo naredili kar veliko. Spomnimo se samo novih poslovalnic v Novi Gradiški, Škofji Loki, v predstavništvih, nova linija za dolžinsko optimiranje in še vrsta drugih del. Kako bo letos, je kar malo zgodaj, saj je marsikaj odvisno od zaključnega računa, pa seveda od sredstev, ki bodo na razpolago. Vseeno pa lahko že sedaj rečemo, da bo v kratkem na novo odprta poslovalnica v Skopju, ki bo imela 1.800 m² pokritega prostora. Nova naj bi bila tudi optimirna linija, ki bo po sedanjih izračunih stala več kot 80 starih milijard in še bo potrebno kupiti kakšen stroj. Kot rečeno, o tem več lahko kasneje.

RAZVOJ NOVIH IZDELKOV

To je neke vrste unikatno delo. Mislim, da bomo največ delali na razvoju senčil, potem bomo iskali nove variante oken, morda najbolj pomembno področje delovanja pa je iskanje tehničnih in tehnoloških izboljšav tako v proizvodnji kot tudi pri obstoječih izdelkih. Posebej pa

moram izpostaviti za to leto iskanje novih materialov za stavbno pohištvo, ki naj bi kar največ nadomeščali les. Z njim so vselej deficitarni in nič drugače ne bo v prihodnje. Torej novi materiali pri novih izdelkih.

ENERGETIKA

To je dokaj novo samostojno področje. Posebno zahtevno je zaradi številnih predpisov. Reči pa je treba, da je ta energetika srce vsake delovne organizacije in tako tudi naše. Posebno se to pokaže takrat, ko se zgodi, da vse oblike energije niso zagotovljene in lahko pride do težav v proizvodnji. Ukvarjali pa se bomo s celo vrsto racionalnosti. Vsak laik lahko izračuna, koliko prihranka lahko prinese denimo zamenjava električnega motorja z močjo 10 KW z motorjem, ki lahko

izboljša stroj poganja z močjo 5 KW.

LABORATORIJ

Ta že več let opravlja izredno pomembno vlogo. Naši izdelki imajo prav zaradi testiranja v našem laboratoriju izredno malo reklamacij, kar seveda predstavlja kar velik prihranek. Zato bo tudi letos delal v okviru svojih nalog – to pa je predvsem testiranje vseh naših, posebej pa še tistih, ki jih bodo razvili kot nove in bodo morali biti deležni vsestranske preizkušnje. Posebej pa testiramo tudi vse takoimenovane vhodne materiale, da ja ne bi prišlo kasneje v proizvodnji do napak, ali pa da izdelki ne bi odgovarjali kakovosti. Med te materiale sodijo vsi premazi, gume, barve in podobno.

j. č.

OBČNI ZBOR SINDIKATA

SINDIKAT V KRIZNIH RAZMERAH VSE BOLJ V VELJAVI

Toliko kot je bilo v preteklem letu govora o sindikatih, se že dolgo ni zgodilo. Verjetno ves čas obstoja nove Jugoslavije sindikat praktično ni vedel, kakšna je njegova prava vloga. Krizne razmere, ki so najbolj prizadele tiste prave delavce v proizvodnji, pa so pokazale na vse slabosti in dobre plati naše sindikalne organiziranosti. Spomnimo se samo, koliko je bilo stavk, tudi tistih, ki so se končale pred slovensko ali jugoslovansko skupščino in koliko je bilo tudi na najvišjih ravneh govora o tem, ali je sindikat tisti, ki naj bi te stavke tudi vodil.

Kakorkoli že, tudi v Jelovici, kjer sicer ni bilo stavk, je sindikat vse bolj pomemben. Zato tudi letni občni zbor predstavlja neke vrste prelomnico, njegova usmeritev za prihodnje pa pot ravnanja za to dokaj občutljivo področje delovanja. Lahko se zgodi, da bo še huje, saj je že sedaj pogost primer, da je prav akcija „ozimnica“, ki naj ne bi bila področje delovanja sindikata, omogočila tistim z najnižjim osebnim dohodkom priti do osnovnih živil.

Dosedanji predsednik sindikata v Jelovici Alojz Igličar je v svojem poročilu orisal predvsem tiste stvari, o katerih so razpravljali na svojih 7 sejah izvršnega odbora sindikata. Ker je morda za mnoge zanimivo, kaj so delali in kaj vse je sindikat usmerjal v letu 1988, objavljamo nekatere povzetke njegovega poročila.

„Tako smo na sejah obravnavali poročila o letnih članskih sestankih za leto 1987. Obravnavali smo pripravo za javno razpravo o Pravilniku o osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka, čistega dohodka, osebnih odhodkov in sredstev za skupno porabo. Razpravljali smo o praznovanju Dneva žena, potrjevali uporabo članarine za leto 1988, podali predloge o smereh izleta, razpravljali o predlogu stavkovnih pravil, o prekinitvi dela na žagi obrata Stari dvor in o sklicu temeljne kandidacijske konference.

Na naslednji seji smo sklepali o smereh izletov. Izleti so bili organizirani v Grčijo, Benetke, na Grossglockner, v Makedonijo in Logarsko delino. Teh izletov se je udeležilo 233 delavcev. Obravnavali smo dopolnitev pravil blagajne samopomoči, zaključni račun, kadrovske politike v DO Jelovica, sindikalno izobraževanje in podali predlog za srebrni znak sindikata.

Še dve seji sta bili namenjeni pravilniku o osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka, čistega dohodka, osebnih dohodkov in sredstev za skupno porabo ter tudi o pripravah na referendum o tem. Predlagali smo tudi kandidate za delegate v delavski svet in samoupravno delavsko kontrolo SOZD GLG.

Evidentirali smo tudi kandidata za člana predsedstva Socialistične republike Slovenije. Glede nabave ozimnice je bilo dogovorjeno, da lahko vsak delavec koristi bone v znesku

200.000 din z rokom odplačila 3 mesecev. To smo izpeljali preko ABC Loka in Živila Kranj, za delavce poslovalnic pa na osnovi poslanih računov. Teh ugodnosti se je poslužilo 335 delavcev.

Na 12. seji smo obravnavali pravilnik o merilih delitve osebnih dohodkov, katerega je obrazložil predsednik komisije

za izdelavo sistema nagrajevanja tov. Viktor Potočnik. Zavzeli smo tudi stališče, da naj se tudi ta javna razprava organizira tako kot predhodna, dokončen predlog pravilnika pa bo sprejel DS DO.

Na zadnji seji pa smo poslušali poročilo predsednika občinskega sindikalnega sveta občine Škofja Loka tov. Sandija Bartola o aktualnih problemih družbe in nalogah sindikata v premagovanju krize. Dogovorili smo se tudi o organizaciji letnih članskih sestankov.

Po poročilu predsednika Igličarja je bila krajša razprava, ki pa je potrdila pravilnost dela sindikata v preteklem obdobju. Ker pa je ponavadi vse hotenje veliko bolj usmerjeno v prihodnost, je bil veliko več pozornosti deležen predlog sindikalne aktivnosti za prihodnje obdobje, predvsem v letu 1989. O teh aktivnostih je bilo govora na predhodnih sejah II OOS in so zatorej skupek želja in hotenj večine delavcev. Poglejmo jih nekaj:

- obdržati dosedanje obliko dela
- izvedba obravnave zaključnega računa za leto 1988 in tekoče spremljanje poslovnih rezultatov
- organizacija vseh rednih aktivnosti (Dan žena, obdaritev otrok ob dedku Mrazu, nabava ozimnice, sindikalni izleti, novoletni zaključek)

- organizacija športnih in kulturnih dejavnosti v DO

- zaradi poteka mandata delegatom v samoupravnih organih DO bo sindikat vodil postopek

evidentiranja kandidatov za delegate samoupravnih organov DO

- na letnih članskih sestankih je bilo tudi predlagano, da se izvolijo namestniki članov v IO OO ZS, kot je to opredeljeno pri delavskem svetu

- zadolžitve in aktivnosti Občinskega sveta ZSS Škofja Loka je potrebno vnašati v delo izvršnega odbora OO ZS

- povezovanje in vključevanje v delovanje krajevnih skupnosti – druge naloge in aktivnosti, ki bodo posredovane OO ZS

Na pripombo, ki je bila posredovana na letnih članskih sestankih, da delitev sindikalne članarine ni pravilna, je tov. Sitarjeva iz občinskega sveta

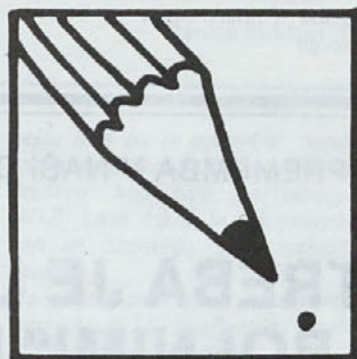
ZS pojasnila dosednji način delitve. Težnja je namreč, da bi večji del sindikalne članarine namenili za reševanje socialnih problemov delavcev. Tov. Sitarjeva je poudarila, da je bila Republiškem svetu ZSS dana pobuda za spremembo razmerij delitve članarine, katera se že pripravlja.

O vsem tem, kako bo sindikat delal v prihodnje in seveda tudi o ostalih aktualnostih, bomo pripravili prispevek za prihodnjo številko našega glasila, ko naj bi pripravili razgovor z novim predsednikom IO sindikata v Jelovici Rafkom Belčičem.

j. č.

NOVO VODSTVO SINDIKATA

predsednik IO OO:
RAFKO BELČIČ
podpredsednik:
MOJCA BATAGELJ
sekretar:
ZLATA LUKAN
predsednik
nadzornega odbora:
JOŽE SOVINČ

V okviru športne dejavnosti imamo 9 disciplin, ki so naslednje: streljanje, kegljanje, mali nogomet, namizni tenis, šah, kolesarjenje, odbojka, baliranje in smučanje.

Pri smučanju smo imeli letos naše tekmovanje (v okviru DO) za najboljšega smučarja v različnih starostnih kategorijah, katerega smo organizirali na Starem vrhu. Udeležili smo se tudi zimskih iger SOZD meseca februarja, katere je organiziral LIP Bled. Udeležili smo se tudi Lesariade.

Meseca maja smo se udeležili letnih iger SOZD, katerih organizator smo bili mi. Tekmovali smo v naslednjih disciplinah: streljanje moški in ženske, kegljanje moški in ženske, mali nogomet moški, namizni tenis moški in ženske, odbojka ženske, baliranje moški in nova disciplina vlečenje vrvi moški. Ekipno smo dosegli prvo mesto.

Udeležili smo se tudi lig v kegljanju, malem nogometu, namiznem tenisu in baliranju. Od meseca septembra, pa do meseca novembra so potekale

8. sindikalne delavske športne igre v okviru občine Škofja Loka, katerih smo se tudi udeležili v naslednjih disciplinah: streljanje moški in ženske, kegljanje moški in ženske, mali nogomet moški, namizni tenis moški in ženske, šah moški, kolesarjenje moški, odbojka moški in ženske, baliranje moški, pikado ženske, plavanje moški in košarka moški. Ekipno smo zasedli 6. mesto.

Sedaj pa se bo pričela zimska liga, katere se bomo udeležili v naslednjih disciplinah: kegljanje moški in ženske ekipno in posamezno, mali nogomet, namizni tenis, odbojka in košarka.

V okviru športne dejavnosti nas sodeluje približno 100 ljudi. Kot vsako leto imamo tudi letos organizirano rekreacijo za naše delavce – namizni tenis in kegljanje za občino Škofja Loka v športni dvorani Poden, kegljanje za občino Kranj pa „Pri Gorjanc“ v Hotemažah, splošna rekreacija za vse ostale discipline pa je v osnovni šoli „Cvetko Golar“ na Trati.

Breda Krt

Gospodarska kriza je pokazala svoje zobe tudi v kulturi. Večina ljudi se zadnji čas mora odločiti za socialni kruh, ne pa za kulturo, kar je seveda

popolnoma razumljivo. Udeležba tudi na organiziranih prireditvah močno pada kljub regresirani ceni vstopnic. Tudi denarja, namenjenega za kul-

turno dejavnost je letošnje leto malo, tako da je usklajevanje med željami in ponujenim programom še težje.

Tradicionalno smo se odločili za abonma v Prešernovem gledališču v Kranju z lastno denarno udeležbo. Prešernovo gledališče je letošnje leto dobilo status poklicne umetniškukulturne ustanove. Kljub majhnemu številu naših kar stalnih abonementov v PG smo tudi mi s svojim obiskom prispevali k potrditvi njihovega uspešnega dela in prehoda iz amaterskega v profesionalno gledališče.

V Cankarjevem domu smo si ogledali:

- Straussov koncert
- opero Modesta Musorgskega Boris Godunov
- otvoritveni koncert glasbene sezone Filharmonija iz Strasbourg

— Španski balet
Loški oder:

— Gruntovčani v izvedbi zagrebških igralcev

— Zdarvnik po sili — šentjakobsko gledališče iz Ljubljane

— Naši trije angeli — jeseniško gledališče

— Hrup za odrom — v izvedbi loškega gledališča

Ogledali smo si Veliko plesno revijo Kazina v dvorani na Podnu in v Kranju.

— folklorna skupina „Tehnik“ iz Škofje Loke

— glasbena prireditev Klapa srdela

Za Novo leto bodo lahko starši peljali otroke v Cankarjev dom, kjer si bomo lahko ogledali glasbeno pravljico Bikec Ferdinand. Po predstavi pa se bodo otroci lahko še zabavali v l. predverju Cankarjevega doma.

Dana Ferdin

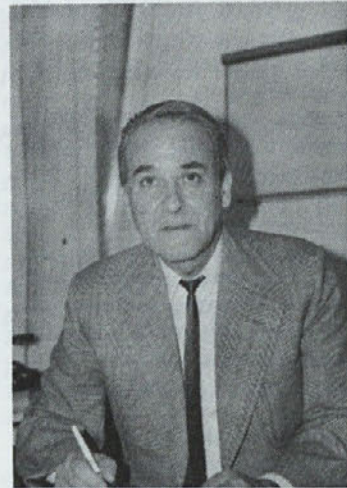
SPREMEMBA V NAŠI OBRATNI AMBULANTI

TREBA JE LOČITI MED „BOLNIMI“ IN BOLNIMI

Kar precej let je že minilo, odkar ima Jelovica svojo obratno ambulanto. O tem, da se to za vsako delovno organizacijo ne izplača (imeti svojo ambulanto namreč), smo že pisali. Predvsem tudi o tem, da se tako najlažje odkrije tiste prave bolnike in se jim kar najhitreje pomaga ter se tako tudi zmanjša število bolniških delovnih dni, še lažje pa je odkriti tudi tiste bolnike, ki jim slabe plače ne predstavljajo prav posebej velike ovire in si raje malo bolj „odpočijejo“.

Jelovičino ambulanto je nekaj let vodila dr. Magdalena Selan. Ob delu se je dodatno izobraževala, postala vse bolj ugleden zdravnik in rezultat tega je bilo prevzetje vodstva Zdravstvenega doma v Škofji Loki. Jelovica je tako morala dobiti drugega zdravnika. V ambulanto je prišel dr. Mladen Šubic, priznan zdravnik, ki ga pozna večina občanov Škofje Loka in jim tudi že veliko let pomaga premagovati zdravstvene težave. Predvsem pa moramo o njem reči, da je pri bolnikih poznan po vselej prijazni besedi, ki bolniku včasih bolj pomaga kot še take tablete. Sicer pa želimo našega novega zdravnika na kratko predstaviti.

Dr. Mladen Šubic je po rodu iz Poljanske doline, „naše gore list“, drugače pa je bil rojen in živel v Ljubljani. Z opravljanjem svojega poklica je začel v Gorenji vasi, kmalu pa je prev-

zel splošno ambulanto v Škofji Loki, končal specializacijo splošne medicine, ter 4 leta vodil tudi „hišo“ — zdravstveni dom. Po preteku mandata je prevzel dispanzer za medicino dela. Kot specialist je tudi član zdravniškega konzilija ter član komisije za

klimatsko zdravljenje pri Medobčinski zdravstveni skupnosti za Gorenjsko.

Jelovico pozna, odkar je samostojna DO in je že večkrat nadomeščal v naši ambulanti, tako da mu je delo vsaj na splošno poznano, specifičnosti pa seveda spoznava ob rednem delu, na licu mesta. Sodelovanje z upravo delovne organizacije je izredno dobro in hitro. Vsak problem skušajo rešiti takoj oziroma čimprej. S samo ambulanto je zadovoljen, je funkcionalna in zadovoljivo opremljena, če pa je kdaj potrebna dodatna nova oprema, so se doslej še vedno našla sredstva za nabavo in prepričan je, da bo tako tudi v bodoče. Kajti ambulanta je samostojna enota, predvsem z namenom, da se delavcem nudi zdravniška pomoč na licu mesta, predvsem pa da je izostanek z dela čim manjši.

Najbolj boleča točka v zdravstvu je seveda bolniški stalež. Vse je v redu, če je bolniški stalež odvisen od „fair pla-

ya“ med zdravnikom in pacientom. Kajti zdravnik mora verjeti pacientu in z raziskavami je treba ugotoviti, ali je pacient res bolan ali ne. Žal je tudi veliko primerov tako imenovanih simulantov, ko se žal večkrat ugotovi šele po drugih raziskavah. Bolniški stalež precej dviguje tudi sama nemotiviranost delavcev za delo. Zdravnik mora biti dober poznavalec pacienta, poznati mora delovne razmere, obremenitve na delovnem mestu, predvsem pa mora vzpostaviti odkrit odnos — kontakt s pacientom, če mu hoče res pomagati. Vsak človek je namreč „svet zase“, nekateri z zdravnikom lažje, nekateri pa težje navežejo kontakt.

Seveda je njegova želja, da bi delo teklo normalno, da bi bilo čim manj bolnih, kar pa jih je, da bi čimprej ozdraveli in se vrnili na svoja delovna mesta. Za vse to hkrati pa je organiziran kurativni in preventivni način dela naše ambulate.

Danica Miklavčič

GASILCI NA OBČNEM ZBORU PREGLEDALI SVOJE DELO

IZREDNO VELIKO DELAVCEV VKLJUČENO MED GASILCE

Dva požara v lanskem letu, veliko uspešnih mokrih vaj, vse bolj aktivna ženska desetina, prav tako desetina mlajših članov, izbran je bil nov poveljnik — Stanislav Šink. Stevilnim gasilcem pa smo podelili priznanja za večletno delo. Tak je na kratko pregled našega dela, ki ga je ocenil tudi občni zbor.

Najprej bi omenila dva večja požara, in sicer 19. 2. 1988, ko je zagorelo v oddelku vrat na stroju Digos in filtrih, in 26. 10, ko je zagorelo na ventilatorju oziroma filtrih v hali A. Oba požara smo uspešno pogasili v zelo kratkem času, tako da do večje materialne škode ni prišlo. Na prvi požar so nam prihiteli na pomoč tudi gasilci iz LTH, Gorenjske predilnice, Gradisa in Centra na Trati. Med letom pa je bilo tudi nekaj začetnih požarov, ki pa so jih delavci ali pa dežurni gasilci takoj pogasili.

Poleg zaresnih požarov pa smo se udeležili tudi dveh sektorskih vaj v LTH v Vincarjah in v EGP na Trati. Organizirana

pa je bila tudi občinska vaja, pa smo ravno takrat gasili kar „doma“ v Jelovici.

Na dan Jelovice smo izvedli veliko taktično vajo, na kateri so sodelovale tri naše desetine, orodni voz iz Centra ter desetina gasilcev iz pobratene občine Sele, ki pa so na žalost malo zakasnili, kljub temu pa smo vseeno videli njihovo zelo kvalitetno sodobno opremo za gašenje.

Za člane društva smo organizirali tudi dve uspešni predavanji o požarnem varstvu. Predavali so člani našega društva in tov. Rado Lotrič iz Centra za družbeno samozaščito na Trati.

Udeležili smo se občinskega

tekmovalja s tremi desetimi — člansko, žensko in veterani, ki so nas dostojno zastopale. Organizirali smo dvodnevno ekskurzijo v Pulo, katere se je

Prepričani pa smo, da nam bodo tudi v bodoče še uspešno pomagali tudi naši starejši člani — veterani. Ena od glavnih nalog v letošnjem letu pa

Gasilci imajo velikokrat vaje, na katerih sodeluje več društev, namen pa je en sam. Čim bolj spoznati mogoče vzroke požara in načine, kako jih preprečiti. V Jelovici je preteklo leto dvakrat zagorelo in tudi izkušnosti, ki so jo delavci in gasilci dobili ob vajah, gre zahvala, da je bila škoda precej manjša, kot bi lahko bila.

udeležilo preko 40 članov, ki pa so vsi pred ekskurzijo sodelovali na akciji čiščenja strehe, s čimer smo tudi pridobili sredstva.

Poleg tega smo izvedli tudi vaje na obratih Gorenja vas, Sovodenj, Kranj in Preddvor. Na obratu Stari dvor smo prikazali tudi gašenje ventilacijskih naprav oziroma silosov za žagovino.

Vsakoletno občinsko ocenjevanje gasilskih društev v občini je tudi lani pokazalo, da smo še vedno med prvimi, tako med industrijskimi, kakor tudi med prostovoljnimi GD.

bo ponovno organiziranje desetine na obratu montažnih objektov, saj se je po daljšem času precej povečal sam interes delavcev, zaposlenih na tem obratu.

Dosedanji poveljnik Franc Košir pa je zaprosil za razrešitev te dolžnosti, saj je kot vodja obrata v resnici preobremenjen z delom in tako smo na občnem zboru izvolili novega poveljnika, in sicer bo to funkcijo, prepričani smo, da uspešno, opravljal tov. Stanislav Šink.

Tako kot vedno, smo tudi letos podelili priznanja za dol-

gov. Jože Plantan prejel srebrno plaketo.

V preteklem letu sta tudi dva naša člana dopolnila 50 let

starosti in tako smo spominski knjigi podelili tov. Francu Koširju in tov. Janezu Križnarju.

Danica Miklavčič

V torek, 27. 12. 1988 smo se na škofjeloškem pokopališču poslovili od našega dolgoletnega člana, gasilskega veterana in častnega člana našega društva tov. Janeza Ržena.

Rodil se je 31. 8. 1909 v Mojs strani na Gorenjskem, kjer je kot 21-letni fant stopil v gasilske vrste, katerih član je ostal do svoje smrti. Vsa povojna leta je bil član IGD Jelovica, v letih 1948 in 1952 je bil tudi poveljnik IGD Jelovica, vsa kas-

nejša leta pa je opravljal razne gasilske funkcije tako v našem društvu kot tudi na nivoju OGZ. Leta 1975 je bil imenovan za častnega člana našega društva.

Na zadnji poti smo ga pospremili jelovski in škofjeloški gasilci s številnimi praporji.

Na občnem zboru pa smo počastili njegov spomin z enominutnim molkom.

Danica Miklavčič

NESREČE PRI DELU NOVEMBER—DECEMBER 1988

VSE VEČ NESREČ PRI NOTRANJEM PREVOZU

Krepko smo že zakorakali v novo leto, zato je tu tudi priložnost za analiziranje minulega dela v starem letu. Tako smo potegnili črto tudi pod nesrečami pri delu. Še prej pa si oglejmo nesreče pri delu v zadnjih dveh mesecih 1988.

Dne 4. novembra je prišlo do prve nesreče na obratu v Gorenji vasi. Janez A. je veselo steknil okna, pri tem pa pozabil na tesnilni trak, ki se mu je valjal pod nogami, da se je znašel na tleh. Pri lovljenju na roke si je poškodoval desno roko.

Dan kasneje, 5. 11., pa je naš Roman S. na obratu MO čistil garderobo. Kakor kaže, je imel klop na mizi namesto na tleh. Ker pa je ta vendarle silila na tla, mu je skočila na

Po daljšem času je v preteklem letu bila desetina mlajših članov zelo aktivna, kar je nedvomno tudi velika zasluga desetarja Škerlaka. Vsi upamo, da bodo tudi letos tako uspešni. Že nekaj let nam uspeva organizirati aktivno žensko desetino in truditi se moramo, da bo tako tudi v bodoče.

goletno članstvo v gasilski organizaciji.

10 let je član gasilske organizacije tov. Anton Škerlak, tov. Anton Kužnik pa je prejel priznanje za 40 let članstva.

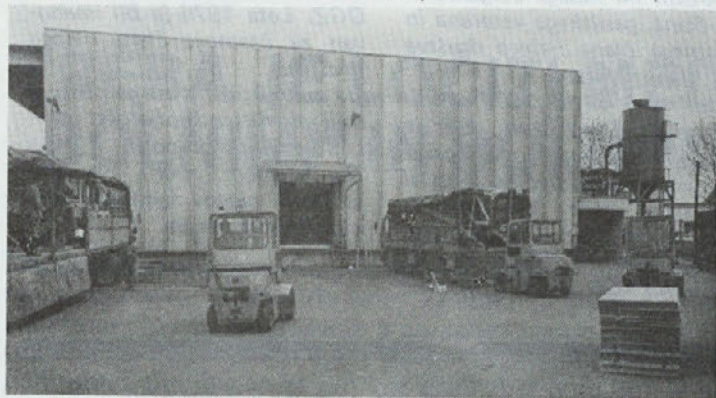
Za 5 let članstva v GD Jelovica je bronasto plaketo našega društva prejela Marija Prevodnik, za 15 let članstva pa je

desno nogo oziroma palec. Par dni bolniške.

Pa se zopet vrnimo nazaj v Gorenjo vas, na montažo stekla. 7. 11. je Mirko J. nič hudega sluteč pripeljal z viličarjem steklo za steklenje oken. Pri dostavi na trdna tla pa se je eno steklo prevrnilo in ga porezalo po levi roki.

Pa zopet nazaj na obrat MO, kjer je dne 10. 11. prišlo do malo težje nezgode. Štefan V. je pripravljala oziroma transportiral lesene lege z transportnim vozičkom. Nenadoma pa se je znašla njegova lega noga pod kolesi vozička. Le-ti so mu resneje poškodovali ahilovo tetivo na levi nogi.

Zopet transportna nesreča. Edo B. je s svojim viličarjem brezskrbno dvigal zložaj prečnikov za vrata na že polno paletu. Ko je imel le-to dvignjeno do najvišje točke, pa je zadel ob zloženo paletu in prečniki so se razsuli po viličarju in tudi Edotove glave niso zgrešili.

Viličarji so izredno olajšali delo, saj delavcem skoraj ni potrebno več prenašati težkih bremen. Seveda pa ti viličarji in ostali prevozniki „pripomočki“ predstavljajo stalno nevarnost za poškodbe. Tega se delavci v svoji zagnanosti ali pa nepazljivosti vse premalo zavedajo. Zato je kar tretjina vseh poškodb v letu 1988 dobila oznako – poškodbe pri transportu.

Zadnja nesreča v novembru pa se je pripetila 26. 11. v prirezovalnici. Jožica J. se je vsa vesela vračala z dobre malice nazaj v obrat. Pa ji je na ledu spodrsnilo in zvin noge je bil neizogiben.

December. Takoj prvi dan v mesecu jo je Zoran J. prav tako, to pot veselo mahniti na malico. Kakor kaže je bilo spet nekaj boljšega, zato jo je mahniti kar čez valjčno progo, ki pa ga je položila na tla. Zvin noge.

Ni znano zakaj, ampak bo že držalo, da se je največ nesreč v lanskem letu zgodilo na transportnih poteh. Pa tudi pri odhodu z dela oz. prihodu na delo niso izvzete. Za zaključek lanskega leta sta se zgodili prav dve taki nesreči, in sicer 5. in 13. decembra.

Ana J. je veselo prihajala na delo. Pa ji je tik pred obratom

vsled poledice spodrsnilo. Poškodovana si je palec desne roke.

Pri drugi nesreči pa je Robert R. padel že na stopnicah domače hiše. Po vsej verjetnosti je kakšno minuto podaljšal sen in nato v hitrici zgrešil stopnice. Poškodba roke.

Analiza nesreč 1988

Če se ozremo nazaj na minulo leto, na vse te prehojene poti ob strojih, med stroji, na transportnih poteh, odhodov in prihodov z dela, lahko ugotovimo, da se je resnično največ nesreč pripetilo na transportnih poteh. Teh nesreč je namreč od vseh nesreč kar 31 %. Med vzroki je najpogostejši ta, da so verjetno naše transportne poti vse preveč založene. Da ne govorimo o zasilnih izhodih. Seveda, ko pa se nam vsem skupaj vedno tako mudi in jo največkrat zato mahnemo kar po bližnjici. Poleg založenosti, nesproščenosti raznih preho-

Če zaključim z vsemi temi naštevani vzroki za nesreče pri delu na transportnih poteh, pa moram izpostaviti oziroma opozoriti še na našo disciplino ali boljše rečeno nepazljivost pri gibanju na teh poteh. Vse prevečkrat se nam mudi, brezglavo hitimo naokrog, z mislimi, kaj jaz vem kje, ne da bi se pred tem prepričali, kaj nam stoji na poti.

Ostale nesreče v lanskem letu pa so v glavnem več ali manj „tišlarske“, na strojih, delovnih mizah itd. Na vesti imamo tudi

Proizvodni obrat

žaga Preddvor
žaga Stari Dvor
žaga Sovodenj
žaga Cerklje
prirezovalnica
proizvodnja oken
proizvodnja letev
proizv. vhodnih in gar. vrat
proizv. notranjih vrat
proizvodnja Sovodenj
proizvodnja Gorenja vas
proizvodnja Preddvor
proizvodnja Kranj
proizvodnja MO
montažni servis
skladišča
gasilci
trgovina
kuhinja

Št. nesreč

% nesreč / št. zaposlenih

1
—
—
3
5
7
6
1
5
4
10
3
2
15
4
2
1
2
1

4
—
—
33
7
15
15
4
10
12
15
6
5
26
6
6
25
17
8

Kakor vidimo, se je največ nesreč glede na število zaposlenih zgodilo v žagalnici Cerklje. Najbolj zaskrbljujoče število nesreč pa je v proizvodnji montažnih elementov, verjetno pa je botrovala temu stalna menjava proizvodnje in izdelkov. V Gorenji vasi pa se pozna, da se ubadajo s stek-

lom in je zato število nesreč večje.

V primerjavi s prejšnjim letom ob istem številu zaposlenih v naši delovni organizaciji pa je število nesreč nazadovalo z 99 nesreč v letu 1987 na 73 nesreč v letu 1988.

Jure Golob

MANJ DELAVCEV, VEČ NADUR

V decembru smo ob koncu meseca imeli zaposlenih po spisku 1.152 delavcev, na isti dan v letu 1987 je bilo stanje 1.142. Primerjalno za obe leti po opravljenih urah (brez daljše bolezenske odsotnosti in porodniškega dopusta) smo imeli v letu 1988 1.140 delavcev, kar je manj kot leto predtem, ko je bilo povprečno stanje 1.148 delavcev. Vendar, kot je razvidno iz spiska zaposlenih, se je zelo povečalo stanje proti koncu leta ob tem, da je bil opravljen tudi večji obseg nadurnega dela. Če bi obdržali enak nivo zaposlenih še naprej,

bo zaposlenost v letu 1989 večja od dosežene v letu 1988. Ker je povečanje pretežno v strokovnih službah in ne v proizvodnih obratih, bi morali analizirati obstoječe stanje.

NEKAJ DELAVCEV TU- DI IZKLJUČENIH

Disciplinska komisija je po normativni ureditvi in določbah pravilnika o delovnih razmerjih pristojna odločati o kršitvah delovnih obveznosti ter odškodninski odgovornosti.

V I. 1988 je disciplinska komisija prejela 49 zahtev za uvedbo disciplinskega postopka. Primerjava z letom 1987 kaže, da ni bistvenega porasta števila kršiteljev delovnih obveznosti.

Pri tem velja opozoriti na dejstvo, da so bili vsi disciplinski postopki uvedeni zaradi storitve hujših kršitev delovne obveznosti. Če strukturo hujših kršitev natančneje opredelimo, lahko zaključimo, da prevladuje hujša kršitev delovne obveznosti po 16. tč. 162. čl. PDR — neopravičeno izostajanje z dela, večkratno neopravičeno zamujanje ali večkratno predčasno odhajanje z dela. Poleg navedene so večkrat zastopane še naslednje hujše kršitve delovnih obveznosti:

— neizpolnjevanje ali nevestno, nepravčasno ali malomarno izpolnjevanje delovnih in drugih obveznosti po 1. čl. 162. čl.

— pridobitev protipravne premoženjske koristi po 8. tč. 162. čl.

— odklonitev del in nalog ali delovnih nalogov v rednem ali podaljšanem delovnem času, če za to ni opravičenih razlogov po 12. tč. 162. čl.

— prihajanje na delo v vinjenem stanju ali uživanje alkohola med delom po 14. tč. 162. čl.

— povzročanje nereda ali pretepa po 15. tč. 162. čl.

— povzročitev večje materialne škode DO, če je bila škoda povzročena na delu ali v zvezi z delom po 30. tč. 162. čl.

Pri izbiri ukrepa za storjeno kršitev disciplinska komisija upošteva težo kršitve delovne obveznosti, posledice kršitve in delavčev odnos do dela. Upošteva vse navedene kriterije je disciplinska komisija izrekla v 6 primerih najhujši ukrep, in sicer prenehanje delovnega razmerja. Poleg tega je prav tako v 6 primerih izrekla ukrep prenehanja delovnega razmerja s tem, da je izvršitev ukrepa odložila za dobo 6-ih oziroma 12-ih mesecev. Tudi ukrep denarne kazni je bil večkrat uporabljen upošteva predvsem težo kršitve.

Na podlagi navedenega lahko ugotovimo, da je kljub zaostranju določb zakonodaje o disciplinski odgovornosti še vedno veliko kršiteljev delovnih obveznosti.

Nada Majnik-Likar

Tale kupček šare, ki so jo ljudje stlačili v sesalne cevi, je povzročil celodnevni zastoj v prirezovalnici, lahko pa bi povzročil tudi požar in eksplozijo. Zato delavce še enkrat opozarjamo, da naj ne odmetujejo v odsesovalne sisteme večjih kosov lesa, oblačil in embalaže, ker nas to lahko zelo drago stane.

OKTET JELOVICA IN OBČINSKI PRAZNIK

Oktet Jelovica si je v svojih skoraj 20 letih delovanja ustvaril tako visoko vrednost, da ga pogosto vabijo na največje slovesnosti. Pevci so tokrat zapeli tudi ob občinskem prazniku Škofje Loke, ko že tradicionalno podelijo tudi najvišja občinska priznanja. Prepolna dvorana je njihov nastop ocenila z dolgotrajnim aplavzom, kar je za vsakega umetnika najvišja nagrada, ki jo lahko sprejme.

Ob tem pa moramo popraviti napako iz prejšnje številke. Objavili smo namreč sliko dveh pevcev — Marjana Kovača in Franca Jenka — s podpisom, da sta edina iz Jelovice, ki pojeta v oktetu. Nista edina, pač pa pojeta vsa leta. Poleg njiju sta namreč v oktetu tudi Srečko Peklaj, ki se je vanj vrnil po nekajletni odsotnosti, in Jože Rupar. Torej kar polovico okteta predstavljajo „domači“ in tudi zato je njegova vrednost za kolektiv še večja. (d. m.)

JELOVICA IN JLA

PISMA VOJAKOV IN ZAHVALA

V zadnjem času dobivamo več pisem tudi od naših fantov — vojakov, ki nam pošiljajo svoje naslove, pozdravljajo vse delavce Jelovice in prosijo, da jim pošljemo glasilo. Veseli smo vsake njihove pošte in tako to pot objavljamo dve pismi, posebno radi pa objavljamo tudi zahvalo našemu delavcu Marku Doriču za prizadevnost na vojaških vajah.

POHVALA

Vsako leto se en del mladih fantov odpravi na vojaške vaje, kjer obnavljajo vojaške veščine, ki so jih pridobili med služenjem vojaškega roka. Med temi je tudi dobršen del zaposlenih v Jelovici. Večina jih zamenja stroje za orožje z enako mero resnosti, kakor jemlje svoje vsakodnevne obveznosti v službi.

So pa tudi takšni, ki v času vojaških vaj opravljajo še posebno važne zadeve. To so predvsem tisti, ki skrbijo za to, da je v vsakem trenutku dovolj hrane, opreme in podobnega. Eden od teh je tudi Marko Dorič, ki je med vojaško vajo jeseni letos pokazal še poseben trud pri reševanju vsakodnevnih problemov, ki na takšni vaji lahko nastanejo. S svojim zgledom je ostalim pokazal, kako je potrebno z vso resnostjo sprejemati in izpolnjevati

ti naloge, od katerih je lahko odvisno delo in uspeh cele enote.

Za prizadevno delo je Dorič Marka 22. decembra ob Dnevu JLA pismeno pohvalil poveljnik enote, kar naj mu bo nagrada za prizadevnost in vzpodbuda za delo — tudi v delovni organizaciji. Čestitamo!

Za V. P. 7145
Škofja Loka
Milan Korbar

ZDRAVO!

Najprej lepo pozdravljam vse delavce in druge člane delovne organizacije Jelovica. Kot gotovo veste, služim vojaški rok svoji domovini. Sem v dokaj živem mestu Reka. Stalno imam pogled na morje, ki se sveti v vsakdanjem soncu. Vojaškega življenja ne bom opisoval, kajti vsi veste, kako je v vojski.

Za konec vam želim uspešno poslovno leto in vse skupaj še enkrat lepo pozdravljam.

Pišite kaj. Moj naslov:
Viljem Potočnik
V. P. 4494
51002 Rijeka

vojak Viljem

Lep pozdrav

iz ne preveč lepega Zagreba. Novopečeni vojak Pavlin Sebastijan vas vse skupaj lepo pozdravlja in vam vsem skupaj želi **SREČNO V LETU 1988**. Posebno naj to velja za delavce obrata GMO. Obenem vas tudi prosim, da mi pošljete tovarniško glasilo Jelovica, da vidim, kako gre tovarni, kaj je novega itd.

Moj naslov:
Sebastijan Pavlin
V. P. 1726/10
41127 Zagreb

Pozdrave vsem in svoj naslov je poslal tudi
Miran Pokorn
V. P. 4909/5
56000 Vinkovci

Danica M.

Tudi v našem centru imamo dobre uspehe pri zdravljenju otrok z rakavo boleznijo. Od celotnega števila otrok, ki so bili zdravljeni, jih je sedaj že 225, pri katerih pet let in več od končanega zdravljenja in jih štejemo za verjetno ozdravljene, med njimi pa jih je nekaj več kot 100, ki so bili zdravljeni pred več kot desetimi leti in so zdravi. Mnogi med njimi so že odrasli, dokončali so šolanje in se zaposlili. Nekateri so si že ustvarili lastne družine in danes z velikim veseljem že spoznavamo njihove potomce, teh je sedaj že deset.

Da je možno doseči take uspehe, pa so potrebne optimalne možnosti nastavitve in oskrbe otrok, to pomeni posebej za te namene urejen sodoben oddelek. Po desetletnem prizadevanju nam je uspelo urediti nov oddelek, ki je bil zgrajen kot prizidek pediatrični kliniki in v katerega smo se pred dvema mesecema vselili. To predstavlja zelo velik napredek v možnostih zdravljenja naših otrok. Novi oddelek in zahteve sodobnega zdravljenja pa zahtevajo seveda tudi veliko ustrezne opreme. Deloma nam je to opremo že uspelo pridobiti in nabaviti tudi s pomočjo delovnih organizacij, posameznikov in društev, ki so nam finančno priskočili na pomoč.

Ko je bila klinika dograjena, se je pokazalo, da je to, kar so delovne organizacije in posamezniki že darovali, le najosnovnejša oprema. Zato smo začeli takoj iskati načine, kako bi prišli do preostalih sredstev za nakup nujnih aparatov in za izboljšanje kakovosti življenja otrok z rakom. Tako se je porodila ideja za ustanovitev solidarnostnega sklada v okviru hematološko onkološke pediatrične klinike v Ljubljani. Ta sklad nam bo omogočil hitro in prožno odzivanje na potrebe sodobnega zdravljenja.

Solidarnostni sklad bo opravljal štiričlanski odbor v sestavi dveh zdravnikov in višje medicinske sestre pediatrične hematološke onkološke klinike in enega od staršev otrok tega oddelka.

Tovariš Ivan Kramberger je prvi, ki daruje za novoustanovljeni solidarnostni sklad. S tem denarjem bomo nabavili intravenozno črpalko, ki stane 2,5 milijarde starih dinarjev in je nujno potrebna za natančno odmerjanje potrebnega zdravila v minuti oziroma uri. Poleg te pa bi za nemoteno delo potrebovali še dve taki črpalci.

Nameni solidarnostnega sklada

1. Narava bolezni in zdravljenja zahteva na pediatrično-onkološki enoti uporabo aparatov, ki so specifične za to vejo medicine. Takšen aparat je npr. elektronski števec, ki hitro in zanesljivo kot človeško oko loči krvne celice, jih prešteje in poleg ločitve na zdrave in rakave celice zmore tudi natančno opredelitev vrste rakave celice. Od slednjega je v zadnjih letih odvisna tudi vrsta zdravljenja in s tem posredno tudi uspešnost izida bolezni.

Takšna aparatura je tudi agregometer, s katerim lahko odkrijemo nekatere vzroke prekomernih krvavitev, ki jih drugače sploh ni moč opredeliti.

Na onkološkem oddelku pa bi potrebovali tudi aparature, ki jih veliko rabijo tudi na drugih področjih medicine, npr. ultrazvok. To aparature, ki je razmeroma zelo draga, so v zadnjem desetletju pridobile raznovrstne medicinske ustanove, tudi služba osnovnega zdravstvenega varstva. Prednost aparature je, da ne neinvaziven, tj. neškodljiv, tudi neboleč način odkriva bolezenske procese znotraj organizma, tudi tumorje. Pove, ali je nek organ bolezensko spremenjen, na katerem mestu, kje je tumorska bula ipd. Za otroško onkologijo je zelo dragocen, ker takoj lahko razpozna nekatera pomembna dogajanja v tumorju, kot je npr. krvavitev in omogoči takojšnje ukrepanje. To aparature ima sicer RTG Institut v UKC, kamor vozimo otroke na pregled, vendar nam je zaradi prezasedenosti te aparature in kadra možno opraviti preiskavo le v določenih urah. Poleg tega se morda ni težko zživeti v položaj otroka, ki mora morda s 40°C telesne temperature in sicer težko bolan na preiskavo in mučen transport v drugo ustanovo v vsakršnih vremenskih neprilikah. Preiskava pa seveda pri določenih stanjih zaradi življenjske ogroženosti med transportom v določenem času sploh ni možna.

2. V tujini že dolgo poznajo takoimenovane „kampe“, ki se jih udeležujejo starši in otroci skupaj z ustrezno strokovno ekipo. Ti kampi omogočijo počitnice najtežje bolnim otrokom, ki se jih drugače ne bi mogli udeležiti. Omogočijo tudi sproščeno koncentrirano poučevanje staršev in otrok o bolezni in ravnanje v kritičnih situacijah, ki jih lahko prineseta sama bolezen in zdravljenje, pa jih je razmeroma lahko obvladati, če so pravočasno seznanjeni z ukrepi in jim priučeni. Tako bi lahko potekala tudi „šola za bolnike s hemofilijo“. Iz tujih izkušenj je znano, da so taki kampi zelo dragocena vzgoja bolnikov, ki je včasih tudi najbolj racionalna.

3. Zaradi zelo skrčenih denarnih sredstev za te namene se zdrav-

DOBILI SMO ZA OBJAVO

SKLAD ZA RAKASTE BOLNIKE

Na naši kliniki zdravimo otroke s krvnimi in rakavimi boleznimi iz vse Slovenije. To je namreč Republiški center za zdravljenje teh otrok. Mnogi prihajajo k nam na zdravljenje tudi iz drugih republik. Poleg različnih bolezni krvi (med njimi je največ bolnikov s hemofilijo) zdravimo tu predvsem otroke z rakavo boleznijo — to so levkemija in različne vrste malignih tumorjev. Da lahko ta huda bolezen prizadene tudi otroke, je na splošno malo znano, še manj pa je znanega o današnjih možnostih zdravljenja otrok s to boleznijo.

Rak je pri otroku na srečo sicer redka bolezen, vendar pa le zbolí v Sloveniji približno 50 otrok vsako leto za to boleznijo. Zdravljenje otroka z rakom je izjemno zahtevno, sestoji predvsem iz kemoterapije (to je zdravljenje z zdravili citostatiki), katerim se pogosto pridruži še obsevanje in pri mnogih oblikah tudi operacija. Največji poudarek je na kemoterapiji, ki obstoji v tem, da prejema otrok več dni zdravila v večurnih intenzivnih infuzijah, včasih tudi neprekinjeno preko vsega dneva.

To zdravljenje je zelo intenzivno in za otroka, ki je že od svoje bolezni prizadet, zelo obremenjujoče, zato je potrebna izredno skrbna nega in dodatno takoimenovano podporno zdravljenje. To pomeni transfuzije krvi in krvnih derivatov, po potrebi umetna prehrana, borba proti infekcijam z antibiotiki itd.

S takim zdravljenjem pa je možno uspešno pozdraviti že veliko otrok z rakavo boleznijo. Danes lahko pozdravimo že nekaj več kot polovico vseh otrok, kar je velik napredek, če se zavedamo, da je bil rak še pred približno 15 leti skoraj neizogibno smrtna bolezen. Pri mnogih oblikah raka so uspehi celo še boljši, tako npr. pri ledvičnem tumorju (Wilmsevem tumorju) in pri malignih limfonih, ki jih je možno pozdraviti že v približno 70 %, pri Hodgkinovem limfomu pa še v višjih odstotkih, tudi do 90 %.

stveni kader lahko vse manj udeležuje pomembnih strokovnih srečanj oziroma se strokovno izpopolnjuje v velikih, vodilnih strokovnih centrih. S šolanjem v nekem vodilnem specializiranem centru pa lahko večkrat pospešimo neobhoden pretok znanja in hitreje prenesemo neko pomembnejšo diagnostično novost ali nov način zdravljenja v domač center.

Kdor bo želel pomagati — objavljamo naslov:

UNIVERZITETNI KLINIČNI CENTER
TOZD Univerzitetna pediatrična klinika
Ljubljana

Solidarnostna pomoč otrokom z rakom
50103-603-45816

KADROVSKE NOVICE

Zaposlili so se

ERZAR VIDO — iz JLA v obratu Kranj
PIVK NATAŠA — za določen čas v računovodstvu
NOVAK VINKO — iz JLA v prirezovalnici Stari dvor
DŽURIČ MILE — za določen čas v žagalnici Cerklje
ŠTUCIN MARKO — iz JLA v obratu Gorenja vas
BERENDIJAŠ ŠTEFAN — v predstavništvu Murska Sobota
RUDOLF PAVEL — iz JLA v obratu oblog in letov
JUSTIN FRANCI — iz JLA v obratu Gorenja vas
ČIMŽAR LOJZE — pripravnik v obratu Kranj
KRASNIČI GJEVAT — iz JLA v obratu montaže montažnih objektov

Z delom so prenehali

VAGIČ ČEDA — poslovalnica Stara Pazova
KAŠTRUN JELKA — obrat Pred-dvor
POTOČNIK VIKTOR — vodstvo DO
FOJKAR TEREZIJA — računovod-ska služba

Na služenje vojaškega roka so odšli

HRIBAR MATJAŽ
TOMAŽIN ALEKSANDER
FRANKO IVAN
GAŠPIRC DAMJAN
ŠUBIČ MIROSLAV
TIMOŠEK JANEZ
ČEHIČ INDIR
ANDREUZZI JANEZ
BUH CIRIL
STANONIK ROMAN
POTOČNIK VILJEM
LIKAR BOGDAN
POTOČNIK ROBERT
BRČKO MATJAŽ
PAVLIN SEBASTJAN
STARE ROMAN

V pokoj je odšel

PETER HAFNER — skladišče žaganega lesa Stari dvor

Peter Hafner se je zaposlil v Jelovici 7. januarja 1980 kot skladiščni delavec na žaganem lesu na obratu Stari dvor. Tu je delal vse do očetne invalidnosti 1. kat., to je do odhoda v pokoj.

Naraščaj imajo

DAVIDA — Simon Dolinar
ALEŠA — Nada Šolar
MARKA — Tatjana in Janez Štirn
URŠKO — Silva Mohorič
JURETA — Ivanka Fojkar

ZAHVALE

Ob smrti našega očeta Antona Kavčiča se zahvaljujemo za podarjeno cvetje in izražena sožalja.

družina Kavčič

Ob smrti mojega očeta Jožeta Benceta se iskreno zahvaljujem za podarjeno cvetje in izrečena sožalja. Hvala vsem, ki ste ga spremili na zadnji poti.

Danilo Bence

Ob boleči izgubi mojega očeta se zahvaljujem vsem, ki ste z mano sočustvovali, nesebično pomagali, izrekli ustno in pisno sožalje, darovali cvetje in ga pospremili na zadnji poti. Še posebno se zahvaljujem dr. Selanovi in gasilcem.

Janez Ržen

OSEBNI DOHODKI STAGNIRAJO

Osebni dohodek, izplačan v januarju za december, je znašal 1.041.438 din in je večji od novembrskega za 12 %. V primerjavi z istim mesecem preteklega leta pa je večji za 200 %. Povprečje leta 1988 je 592.045 din in je za 157 % večje od tistega iz leta 1987 (230.292 din).

V primerjavi s proizvajalci podobnega proizvodnega programa v Sloveniji so naši osebni dohodki povprečni:

OZD	december
Jelovica	1.041.249 din
Hoja	989.274 din
Inles	852.656 din
Lesna	847.659 din
LIP Bled	1.246.911 din
LIP Konjice	911.860 din
Smreka	881.680 din

Nekatere bi moralo biti sram

V želji da bi se tudi v Jelovici delavci počutili kot doma in da bi bilo v času malice naše počutje prijetnejše, je vodja obrata družbene prehrane nakupila nekaj novih solnic, sladkornice itd.

Vse nakupljeno je bilo lično postavljeno po jedilnih mizah. Toda kaj se je z novo nakupljenim inventarjem zgodilo po nekaj dneh, si lahko kar mislite. Nekaj se ga je namenoma polomilo, nekaj zamenjalo nahajališče, le malo pa je ostalo celega.

Po našem ravnanju lahko ugotovimo, da smo se že kar navadili in da drugače ne znamo jesti, če ne uporabljamo počenih krožnikov, lončkov in skodelic in da se nam zdi polomljena solnica lepša in uporabnejša od cele.

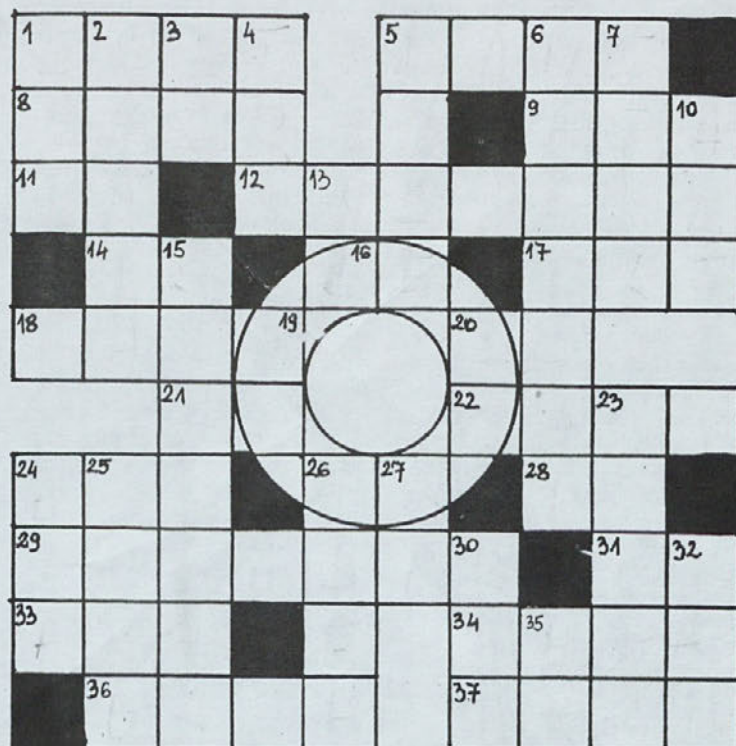
Mislím, da smo s svojim ravnanjem vodji obrata družbene prehrane dokazali, da za ta obrat, razen delovnih pripomočkov, ki jih nujno potrebujejo kuharice za pripravo toplih obrokov, ni potrebno kupovati nič novega.

Ne zamerite mi tisti, ki s tem nimate nič opraviti.

AK

KRIŽANKA ZA VSAKO-GAR

Križanko je sestavil naš delavec
Dragan Točaković.

VODORAVNO

1. naša smučarka Mateja, 5. gospe iz boljše družbe, 8. blagajna, 9. oče, 11. kazalni zaimek, 12. hormon trebušne slinavke, 14. avto oznaka Trsta, 16. jedrska elektrarna, 17. teorija verza: naglasek, 18. obrok, 20. Leon Gartner, 21. kemijski simbol za aktinij, 22. organizacija za mednarodno gospodarsko sodelovanje in razvoj, 24. začetek cirilice, 26. Ivanov Vjačeslav, 28. kemijski simbol za neon, 29. lesni zajedalec, 33. oče, 34. naša smučarka Zavadlav, 36. ujeta, 37. jerebiki sorodno gozdno drevo

NAVPIČNO

1. število iger, ki se štejejo kot enota — tenis, 2. izdelek Jelovice, 3. EA, 4. števniki, 5. natančno odmerjene količine nečesa, 6. latinsko zločest, nevaren, 7. tisti, ki se ukvarja z etiko, 10. star Slovan, 13. Novak Jože, 15. odbojarski klub Maribor, 19. kemijski simbol za aktinij, 20. avto oznaka Loznice, 24. francosko: tako kot, kakor, 25. bivši predsednik Pakistana, 26. malik, 27. avto oznaka Valjeva, 30. jadranski otok, 32. biljardna palica, 35. narodna republika

Kako je nastala Loka

V prejšnjem sestavku smo obravnavali gradove na Škofjeloškem, danes pa si oglejmo zgodovinsko urbanistični razvoj mesta. Podatke črpamo iz publikacije dr. Ceneta Avgušтина „Škofja Loka“.

S svojo tlorisno, prostorsko in vedutno podobo in zaradi bogate stavbne dediščine je Škofja Loka med najbolj ohranjenimi in pomembnimi primeri urbanističnega in arhitekturnega razvoja slovenskih mest. Razvijati se je začela konec 12. in v začetku 13. stoletja v naravnem središču freisinskega loškega ozemlja. Kot trg se omenja leta 1248, kot mesto leta 1274.

Zavarovana z obema Sorama, Poljansko in Selško, in izrastki Loškega hribovja, kjer je na Kranclju stal Zgornji stolp, dogajanje na njem je bilo mogoče opazovati s Starega gradu pod Lubnikom in kjer so na tretji terasi tik nad mestom škofje dali postaviti škofjeloški grad, je bila že naravno utrjena. Obrambno sposobnost mesta je še povečevalo mestno obzidje, ki je povezovalo stavbne gmote mesta v celoto, mesto pa z gradom, kjer bi meščani v primeru nevarnosti našli varno zatočišče. Obenem je bila Škofja Loka povezana z ostalim svetom po važni tovarni poti, ki je tod mimo potekala iz Ljubljanske kotline prek obeh dolin tako v Beneško Slovenijo (Čedad) in Italijo kot v mesta v slovenskem Primorju (Trst, Milje, Koper, Izola, Piran).

nijo ulice in prehode. Najprej je bil zgrajen Mestni trg ali Plac. Tu so se naselili podjetni domačini in tudi tujci, ki so se ukvarjali z novo dejavnostjo – obrtjo in trgovino. Da je bil grajen po določenem urbanističnem načrtu, izpričuje oblika rogovilastega razcepa, v katerega prehaja Mestni trg tako na južni strani prek „grabna“ kot na severni, kjer se pri Homanovi hiši razcepi v dve manjši ulici, od katerih ena vodi po Kamnitem mostu iz mesta, druga pa na Spodnji trg. Taka oblika rogovilastega razcepa je pri nas redka, medtem ko jo drugod v Evropi srečamo izvedeno v različnih variantah.

Tudi oblika Mestnega trga samega govori o načrtni urbanistični ureditvi. Mestni trg kot tržni prostor nima več oblike razširjene ceste, kakršno imajo trgi in mesta, zasnovana v vzhodnoalpskem prostoru pred letom 1200, temveč ima obliko pravokotnika; njegova pravilnost pa je seveda odvisna od oblikovanosti tal. Proti jugu se trg lijakasto oži, dokler v bližini nekdanjih Poljanskih vrat ne doseže običajne cestne širine. Te lijakaste vpadne ceste, ki jih srečamo tudi v nekaterih drugih mestih pri nas in na Koroškem, so sočasne s pra-

vpadnice imele pomembno vlogo pri fortifikaciji mesta, posebej pri postavitvi mestnih vrat, saj so predstavljale njihov organski zaključek.

Posamezni mestni predeli so bili gotovo obzidani že pred letom 1314, ko se mestno obzidje prvič omenja. Gradnja obzidja je sledila ustanovitvi mesta, ko je vladar podelil naselbini pravico do sejma in sejemskega miru, mestnemu gospodu, ki je bil izločil del ozemlja za to novo naselbino trgovcev in obrtnikov, pa pravico na sejmih pobirati tržnino. Zato je moralo biti blago, ki se je prodajalo v mestu, varno. V prizadevanjih škofa Konrada III. (1314–1322) doseže fortifikacija svoj vrh. Vendar se po mnenju C. Avgušтина

obrambni posegi tega mestnega gospoda nanašajo na utrditev starega naselbinskega jedra, t.j. Mestnega trga, medtem ko naj bi za časa škofa Bertolda med leti 1397 in 1401 utrdili Spodnji trg, ki se v virih prvič omenja šele konec 14. stoletja. Po analogiji z drugimi mesti so razbremenilni „novi trgi“, „spodnji trgi“ ali „spodnja mesta“ tako kot Lontrg v Škofji Loki nastajali dosti kasneje kot matične naselbine in so bili zato tudi kasneje utrjeni. Težišče obrambe mesta je bilo vseskozi na Škofjeloškem gradu, ki je neposredno varoval severozahodni mestni predel, zato ta tudi ni bil posebej utrjen.

Mira Kalan
kustos pedagog

POHODNA ENOTA VII. SNOUB FRANCE PREŠEREN

NAŠA POT JE VODILA V DRAŽGOŠE

Že lani smo vam na kratko predstavili našo pohodno enoto, ki je bila ustanovljena z namenom utrjevati tradicijo slavne Prešernove brigade. Naš namen je hoja po poteh bitk te brigade. Osrednja naša aktivnost pa je seveda ob januarskem prazniku v Dražgošah, kjer se zaključi naš tradicionalni pohod iz Prtovča, preko Ratitovca do Dražgoš.

In zakaj smo se odločili prav za to brigado, za nadaljevanje njihove tradicije? Morda vam bo bolj razumljivo, če na kratko opišemo njihovo borbeno pot.

Gorenjska brigada, ustanovljena iz treh bataljonov gorenjskega odreda, se je, po Žirovski hajki, zdesetkana napotila na Dolenjsko, kjer je v Dolenji vasi pri Ribnici v borbi razorožila italijansko motorizirano kolono in uspešno likvidirala turjaško belogardistično brigado Krim z 750 belogardisti. Kmalu nato se je preimenovala

v VII. SNOVB Franceta Prešerna in se vrnila nazaj na Gorenjsko. Začela je napadati postojanke Leskovec, Davče, Javorij. Vse to pa ni bilo po volji sovražnika, zato se je začela tako imenovana ofenziva Traufe.

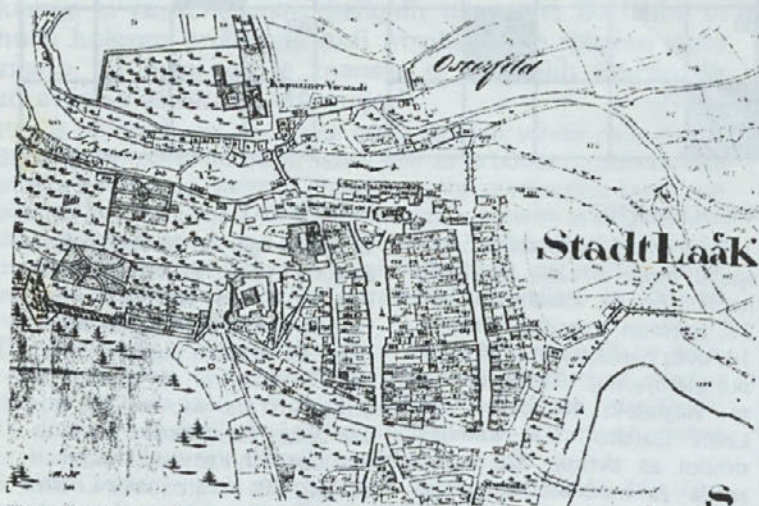
Po 5 mesecih njene ustanovitve, vendar prekaljena in dobro oborožena, je ta pohodna enota prehodila prav to pot, kot danes po 45 letih, v dveh mesecih. Vodila je težke boje na črti Torka–Danje 18. novembra 1943, se umaknila preko zasneženega Ratitovca na Pečano, kjer je drugi dan 19.

novembra 1943 ponovno vodila težko borbo. Padlo je do 40 do 50 Nemcev. Pod vodstvom takratnega načelnika štaba brigad Hribernik Rudolfa – Svaruna se je ponoči premaknila proti Novaku, od tu pa preko Češnjice na Blegoš.

Predolgo bi naštevati vse njene borbe. Bile so večkrat na tem območju Jelovice, Mohorja in okrog Dražgoš. Svojo bojno pot je zmagovalno končala v Gorici maja 1945.

Letošnjega pohoda po poteh Prešernove brigade iz Prtovča preko Ratitovca se je udeležilo že 44 pohodnikov in 5 vojakov. V idealnih razmerah smo se s Prtovča najprej ustavili v koči na Ratitovcu, kjer smo se odžejali. Potem pa smo krenili preko Kosmatega vrha – 1644 m na Jesenovec, kjer nas je prvič pozdravilo sonce in prebudil se je nov zimski dan. V zavetju mogočnih smrek smo krenili mimo kmetije Novak in ob 10. uri prispeli v Dražgoše, kjer smo se pridružili ostalim pohodnikom na proslavi ob obletnici dražgoške bitke.

Planinska sekcija Jelovica
Jure Golob in Peter Konjik

Tloris Škofje Loke v franciscejskem katastru iz leta 1826

Tloris mesta se je prilagodil pravokotni obliki terasastega terena. V smeri sever-jug ga prepletata dve široki lisi – Mestni in Spodnji trg in vrsta ožjih in krajših prog, ki pome-

vokotnim tržnim prostorom. Dokaz je podobna oblika stavbnih zemljišč, ki se ne razlikujejo od parcel, razporejenih okrog tržnega pravokotnika. Po drugi strani pa so lijakaste